

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для самостійної роботи та практичних занять
з **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
“СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ”

(галузь знань 08 “Право”,
перший (бакалаврський) освітньо-кваліфікаційний рівень, спеціальність 081
“Право”)

для студентів II курсу денної форми навчання
Інституту прокуратури та кримінальної юстиції

Харків
2021

Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури» для студентів II курсу денної форми навчання Інституту прокуратури та кримінальної юстиції / уклад.: Л. М. Москвич, І.В. Бородіна, А.В. Лапкін та ін. – Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. – 66 с.

У к л а д а ч і: Л. М. Москвич
                          І.В. Бородіна
                          А.В. Лапкін
                          Р.Р. Трагнюк

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2021

Зміст:

1. Вступ.....	4
2. Загальний розрахунок годин лекцій, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи.....	7
3. Програма навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури».....	8
4. Завдання до практичних (семінарських) занять.....	14
5. Список нормативних актів та літератури.....	60
6. Самостійна робота	62
7.Критерії оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури».....	63

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Служба в органах прокуратури» є самостійною фаховою дисципліною підготовки студентів за спеціальністю «Право» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» та розрахована на осіб, які готуються для роботи в органах прокуратури і кримінальної юстиції України. Програма навчальної дисципліни розроблена з метою системного викладання вихідних теоретичних положень, змісту та особливостей служби в органах прокуратури України: розглядається інститут служби в органах прокуратури України як різновиду державної служби, визначаються проблемні питання та шляхи вдосконалення нормативного забезпечення роботи з кадрами в органах прокуратури, досліджуються взаємозв'язки, виділяється загальне та особливе у проходженні служби в органах прокуратури. Вона передбачає опанування глибокими і всебічними знаннями щодо поняття та правового регулювання служби в прокуратурі, вимог до кандидатів на посади прокурорів та порядку їх добору, підстав та порядку переведення прокурорів, звільнення їх з посади, припинення і зупинення їх повноважень, особливостей юридичної відповідальності прокурорів. Крім того, дисципліна поглиблено вивчає правовий статус осіб, які займають адміністративні посади в органах прокуратури та порядок їх зайняття, особливості правового статусу прокурорів спеціалізованих прокуратур, організацію і функціонування органів, які відповідають за формування високопрофесійного прокурорського корпусу: Ради прокурорів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів та Тренінгового центру прокурорів України. Курс «Служба в органах прокуратури» повинен сформулювати уявлення про професійну етику прокурорів у судовому процесі та у позасудовій діяльності, про види юридичної відповідальності працівників прокуратури та про порядок звільнення їх з посад. Джерелами навчальної дисципліни є міжнародні акти щодо стандартів організації і діяльності прокуратури, акти національного

законодавства, наукова та навчально-методична література з відповідних питань, узагальнення матеріалів прокурорської практики.

«Служба в органах прокуратури» як навчальна дисципліна формує розуміння специфіки правового статусу прокурорів та кадрового забезпечення прокуратури. Вивчення цієї навчальної дисципліни надає студентам такі конкурентні переваги, як ґрунтовна обізнаність щодо служби в органах прокуратури, уміння вільно орієнтуватися у системі нормативно-правових актів щодо служби в органах прокуратури, розуміння вимог, які висуваються до кандидатів на посади прокурорів, знання загального порядку і особливостей кожного з етапів добору на посади прокурорів тощо. Це дозволить їм цілеспрямовано готуватися до участі у доборі кандидатів на посаду прокурора, впевнено брати участь у ньому, успішно складати кваліфікаційний іспит та лідирувати у конкурсі з метою зайняття посад в органах прокуратури. Одна із особливостей цієї дисципліни полягає в тому, що студенти повинні ознайомитися з численними нормативними актами, до яких належать не лише закони та кодекси України, а й міжнародно-правові акти, що встановлюють стандарти прокурорської діяльності, рішеннями Конституційного Суду України щодо статусу та повноважень прокуратури, наказами Генерального прокурора та ін. Становище ускладнюється ще й тим, що триває процес реформування прокуратури, а також інших судових і правоохоронних органів України, з якими вона взаємодіє.

При вивченні «Служби в органах прокуратури» використовуються різні форми навчання: лекції, практичні (семінарські) заняття, індивідуальне консультування викладачем студентів із проблемних питань; колоквіуми, експериментальні форми практичних робіт, тестування, написання курсових та контрольних робіт, вирішення практичних ситуацій; самостійна робота студентів із нормативними та літературними джерелами, що рекомендовані для вивчення в межах курсу.

У результаті вивчення дисципліни “Служба в органах прокуратури” студенти повинні:

знати сутність прокурорської діяльності, її характерні ознаки, завдання та функції прокуратури; поняття і значення принципів організації та діяльності органів прокуратури; організацію роботи й управління в органах прокуратури України;

уміти розкрити правовий статус прокурорських працівників, особливості проходження ними служби в органах прокуратури; поняття, значення і сутність кожної засади організації та діяльності органів прокуратури; правильно тлумачити та застосовувати ці норми при вирішенні практичних ситуацій;

оволодіти відомостями про систему органів прокуратури та організаційно-структурну побудову кожного з рівнів (ланок) цієї системи;

розуміти специфіку повноважень Генерального прокурора та підпорядкованих йому прокурорів;

вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів щодо організації та діяльності органів прокуратури, зокрема щодо регулювання кадрової політики в органах прокуратури.

2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	Усього годин	У тому числі		
			лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійна робота
1	Предмет та система курсу “Служба в органах прокуратури”. Правові основи діяльності прокуратури України	12	2	2	8
2	Засади організації та діяльності органів прокуратури України	18	4	4	10
3.	Система органів прокуратури України	12	2	2	8
4	Функції прокуратури	18	4	4	10
5.	Організація кадрової роботи в органах прокуратури України.	12	2	2	8
6.	Правовий статус прокурорів	18	4	4	10
7	Порядок зайняття посади прокурора	18	4	4	10
8	Відповідальність прокурора	16	2	4	10
9	Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень	14	2	2	10
10	Професійна етика та поведінка прокурора	14	2	2	10
11	Органи прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують функціонування прокуратури	12	2	2	8
12	Органи прокуратури в зарубіжних країнах	16	2	4	10
	Всього	180	32	36	112

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

1. Предмет та система курсу “Служба в органах прокуратури”.

Правові основи діяльності прокуратури України.

Предмет і система навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури», її взаємозв'язок із іншими навчальними дисциплінами. Поняття і загальні засади служби в органах прокуратури. Категорії посад працівників прокуратури.

Правове регулювання служби в органах прокуратури. Міжнародні стандарти служби в органах прокуратури. Конституційні основи правового статусу прокурорів. Закон України «Про прокуратуру» як основне джерело регулювання служби в органах прокуратури. Співвідношення законодавства про прокуратуру, трудового законодавства і законодавства про державну службу у регламентації служби в органах прокуратури. Підзаконні акти з питань служби в органах прокуратури. Відомчі акти Генерального прокурора з питань організації роботи з кадрами в органах прокуратури. Акти Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів з питань служби в органах прокуратури.

2. Засади організації та діяльності органів прокуратури України

Поняття, значення та система засад організації та діяльності прокуратури України. Засади верховенства права та гуманізму. Засада законності. Засада справедливості діяльності прокуратури. Засади неупередженості і об'єктивності. Засада незалежності. Засада політичної нейтральності прокуратури. Засада недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади. Засада поваги до незалежності суддів. Засада прозорості прокурорської діяльності. Засада презумпції невинуватості. Засада неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки. Засада єдності. Засада централізації прокуратури. Засада здійснення функцій прокуратури виключно прокурорами. Засада публічності.

Засада демократизму. Засада професіоналізму прокурорів. Засада територіальності. Засада спеціалізації. Засади зональності та предметності.

3. Система та структура органів прокуратури України.

Система органів та установ прокуратури України. Генеральний прокурор: повноваження, порядок призначення та звільнення. Структура та загальна характеристика органів прокуратури: Офіс Генерального прокурора; обласні прокуратури; окружні прокуратури; Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Генеральна інспекція. Органи, що забезпечують функціонування прокуратури: органи прокурорського самоврядування (всеукраїнська конференція прокурорів; Рада прокурорів України); орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурорів; Тренінговий центр прокурорів України.

4. Функції прокуратури.

Поняття та історичний розвиток функцій прокуратури. Функції сучасної прокуратури. Система функцій прокуратури. Недоліки правової регламентації системи функцій прокуратури.

Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. Предмет і завдання участі прокурора у досудовому розслідуванні. Правові основи організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття і форми.

Підтримання публічного обвинувачення в суді. Поняття публічного обвинувачення та завдання прокурора в судовому кримінальному провадженні.

Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Предмет та завдання нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у

кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру. Правові основи нагляду прокурора за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

Представництво прокуратурою інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом. Сутність і завдання представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Правові основи представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Приводи та підстави представництва прокуратурою інтересів держави в суді. Форми представництва прокуратурою інтересів держави в суді.

5. Організація кадрової роботи в органах прокуратури України.

Поняття, завдання та принципи організації роботи в органах прокуратури. Інформаційно-аналітичне забезпечення прокурорської діяльності. Планування роботи в органах прокуратури. Організація особистої роботи в органах прокуратури. Облік та звітність в органах прокуратури. Контроль виконання в органах прокуратури. Організація розгляду звернень в органах прокуратури. Організація особистого прийому громадян в органах прокуратури.

Кадрова політика в органах прокуратури: система відповідальних суб'єктів, складові елементи кадрової роботи, принципи та правове забезпечення організації кадрової роботи в органах прокуратури.

Поняття та класифікація адміністративних посад в органах прокуратури. Роль керівника в процесі управління в органах прокуратури та вимоги до нього. Вимоги до осіб, які займають адміністративні посади в органах прокуратури. Порядок зайняття адміністративної посади в Офісі Генеральної прокуратури України та повноваження Генерального прокурора. Порядок зайняття адміністративної посади в обласній прокуратурі та повноваження керівника обласної прокуратури. Порядок зайняття адміністративної посади в окружній прокуратурі та повноваження керівника окружної прокуратури. Особливості зайняття адміністративної посади у спеціалізованих

прокуратурах. Підстави, порядок та наслідки звільнення прокурора з адміністративної посади.

6. Правовий статус прокурорів.

Поняття правового статусу прокурора, його елементи. Права прокурора, їх система і класифікація. Обов'язки прокурора, їх система і різновиди. Гарантії забезпечення незалежності прокурора. Вимоги та обмеження, які висуваються до прокурорів. Матеріальне та соціальне забезпечення прокурорів. Професійна компетентність прокурорів. Якості, необхідні для роботи в органах прокуратури

Специфіка правового статусу прокурора спеціалізованої прокуратури. Вимоги до прокурорів спеціалізованих прокуратур. Вимоги до прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Вимоги до прокурорів військових прокуратур. Особливості призначення на посаду прокурорів спеціалізованих прокуратур, звільнення їх з посади та інших аспектів проходження служби. Особливості матеріального та соціального забезпечення прокурорів спеціалізованих прокуратур.

7. Порядок зайняття посади прокурора.

Вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Основні етапи добору кандидатів на посаду прокурора. Оголошення про початок добору і вимоги до подання документів. Порядок і особливості складання кваліфікаційного іспиту. Проведення спеціальної перевірки. Визначення рейтингу і зарахування до резерву. Особливості спеціальної підготовки кандидатів на посаду прокурора. Загальні засади конкурсу на зайняття вакантної посади прокурора. Порядок призначення прокурора на тимчасово вакантну посаду. Порядок та підстави переведення прокурора до іншого органу прокуратури.

8. Відповідальність прокурора.

Поняття юридичної відповідальності прокурора та її види. Особливості застосування до прокурора кримінальної, адміністративної, матеріальної та цивільно-правової відповідальності. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Привід та підстави для дисциплінарної відповідальності

прокурора. Дисциплінарне провадження щодо прокурора. Види дисциплінарних стягнень, які застосовуються до прокурора. Порядок оскарження рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності.

9. Звільнення прокурора, припинення та зупинення його повноважень

Загальні умови та порядок звільнення прокурора з посади. Особливості застосування окремих підстав для звільнення прокурора з посади: у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я; у разі порушення вимог щодо несумісності; в разі набрання законної сили судовим рішенням про притягнення прокурора до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення; в разі неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі; у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього; у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави; в разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням; в разі неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді; у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури.

Припинення повноважень прокурора. Зупинення повноважень прокурора.

Особливості звільнення з посади Генерального прокурора, припинення його повноважень.

10. Професійна етика та поведінка прокурора

Поняття, значення та складові професійної етики прокурорів. Правова регламентація професійної етики та поведінки прокурорів. Європейські стандарти етики прокурорів. Засади професійної етики прокурорів.

Загальні морально-етичні вимоги до поведінки прокурорів: етика поведінки прокурора в судовому процесі; етика взаємовідносин з органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими правоохоронними

органами, громадянами; етика взаємовідносин у колективах прокуратур; морально-етичні вимоги до позаслужбової діяльності прокурора.

Наслідки порушення прокурором правил професійної етики та поведінки.

11. Органи прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують функціонування прокуратури.

Поняття та мета прокурорського самоврядування. Всеукраїнська конференція прокурорів: правовий статус, порядок скликання, структура та організація роботи, повноваження.

Рада прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування та організації роботи, повноваження.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування, компетенція, повноваження членів.

Тренінговий центр прокурорів: статус, структура, організація роботи та компетенція.

12. Органи прокуратури в зарубіжних країнах.

Основні моделі прокуратур в світі. Міжнародні стандарти щодо організації та функціонування прокуратури. Основні завдання і місця органів прокуратури в зарубіжних країнах. Сучасна зарубіжна стратегія вдосконалення організації прокуратури. Загальна характеристика організації та функціонування органів прокуратури в країнах англо-саксонської та континентальної правової системи. Прокуратура Франції, Німеччини, Англії. Трансформація прокуратури в країнах пострадянського простору.

4. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

Тема 1. Предмет та система курсу “Служба в органах прокуратури”. Правові основи діяльності прокуратури України.

(колоквіум)

План

1. Предмет і система навчальної дисципліни «Служба в органах прокуратури», її взаємозв'язок із іншими навчальними дисциплінами.
2. Історичне призначення, становлення та розвиток органів прокуратури України.
3. Місце прокуратури в системі державних органів України.
4. Мета та завдання діяльності прокуратури.
5. Правове регулювання служби в органах прокуратури.
  - 5.1. Міжнародні стандарти служби в органах прокуратури.
  - 5.2. Конституційні основи правового статусу прокурорів.
  - 5.3. Закон України «Про прокуратуру» як основне джерело регулювання служби в органах прокуратури. Співвідношення законодавства про прокуратуру, трудового законодавства і законодавства про державну службу у регламентації служби в органах прокуратури.
  - 5.4. Підзаконні акти з питань служби в органах прокуратури.
  - 5.5. Відомчі акти Генерального прокурора з питань організації роботи з кадрами в органах прокуратури.
  - 5.6. Акти Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів з питань служби в органах прокуратури.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про організацію взаємодії органів прокуратури України з Національною академією прокуратури [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 148 від 11.04.16 р. – Режим доступу:

http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. –

Заголовок з екрана.

Положення про порядок роботи Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів [Електрон. ресурс]: прийняте всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>. – Заголовок з екрана.

Положення про Раду прокурорів України [Електрон. ресурс]: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>. – Заголовок з екрана.

Боршуляк І. Перспективи вдосконалення правового регулювання служби в органах прокуратури / І. Боршуляк // Вісник прокуратури. - 2015. - № 8. - С. 37-43

Горзов А. П. Структура адміністративно-правового статусу Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2015. – № 15. – Т. 1 – С. 112-114.

Долгий О. О. Адміністративний та правовий аспекти кадрового забезпечення прокуратури України в умовах прокурорського самоврядування / О. О. Долгий, А. П. Горзов // Митна справа. – 2015. – № 1. – С. 143-148.

Іваницький С. О. Тенденції розбудови професійного самоврядування в системі прокуратури, судової влади та адвокатури / С. О. Іваницький // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2. – Т. 2. – С. 120-121.

Іванова Г. С. Соціально-правове забезпечення та гарантії діяльності працівників прокуратури в умовах реформування органів прокуратури України // Право та інноваційне суспільство. – 2015. – №. 1. – С. 70-75.

Ківалов С. В. Адміністративно-правова природа відносин у сфері проходження служби в органах прокуратури / С. В. Ківалов // Ківалов С. В. Вибрані праці / С. В. Ківалов. - Одеса : Фенікс, 2014. - С. 404-414

Кривенко О. В. Розвиток прокуратури та законодавства про службу в органах прокуратури України на початку радянської доби / О. В. Кривенко // Правове життя сучасної України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. ювілею акад. С. В. Ківалова, 16-17 трав. 2014 р. : у 2-х т. / Нац. ун-т , Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півден. регіон. центр Нац. акад. прав. наук України. - Одеса : Юрид. літ., 2014. - Т. 1. - С. 210-212.

Маслохутдинов З. Трудовые права работников прокуратуры / З. Маслохутдинов, Т. Нестерова // Законность. – 2004. – № 2. – С. 34-38.

Нечипоренко С. І. Зміст служби в органах прокуратури: деякі проблемні питання правового регулювання / С. І. Нечипоренко // Право і безпека : Науковий журнал. - 2010. - N 2. - С. 92-96.

Онайко Р. А. Зміст та соціальне значення правового статусу працівників органів прокуратури як суб'єктів трудового права //Європейські перспективи. – 2012. – №. 3 (3). – С. 126-131.

Остапчук В. Щодо сутності і правових аспектів служби в органах прокуратури як спеціалізованої публічної служби та порядку доступу до неї / В. Остапчук // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2011. - N 1. - С. 25-32.

Петрова А. О. Становлення та розвиток адміністративно-правового регулювання кадрами в органах прокуратури / А. О. Петрова // Юрист України : наук.-практ. журн. - 2016. - N 1/2. - С. 36-40

Подкопаєв С. В. Проблеми законодавчої регламентації організації та діяльності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів / С. Подкопаєв // Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2014. – №. 4. – С. 145-153.

Романяк Д. М. До питання про правову природу служби в органах прокуратури як публічної служби / Романяк Д. М. // Митна справа. - 2015. - N 4. - С. 57-64.

Тема 2. Засади організації та діяльності органів прокуратури України

П л а н

1. Поняття, значення і система засад організації та діяльності прокуратури України.
2. Зміст засад організації та діяльності органів прокуратури:
  - 2.1. верховенства права та гуманізму;
  - 2.2. законності;
  - 2.3 справедливості діяльності прокуратури;
  - 2.4. неупередженості і об'єктивності;
  - 2.5. незалежності;
  - 2.6. політичної нейтральності прокуратури;
  - 2.7. недопустимості незаконного втручання прокуратури в діяльність органів законодавчої, виконавчої і судової влади;
  - 2.8. поваги до незалежності суддів;
  - 2.9. прозорості прокурорської діяльності;
  - 2.10. презумпції невинуватості;
  - 2.11. неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки;
  - 2.12. єдності;
  - 2.13 централізації прокуратури;
  - 2.14 здійснення функцій прокуратури виключно прокурорами;
  - 2.15 публічності;
  - 2.16 демократизму;
  - 2.17 професіоналізму прокурорів;
  - 2.18 територіальності;
  - 2.19 спеціалізації;
  - 2.20 зональності та предметності.

Завдання

1. У наказі Генерального прокурора від підпорядкованих йому прокурорів вимагалось:

1) забезпечити нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, передусім щодо запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню із засудженими;

2) при здійсненні нагляду керуватися, перш за все, цим та іншими наказами Генерального прокурора, а в частині, неврегульованій ними, – іншими актами законодавства;

3) надавати пріоритетне значення захисту прав представників національних меншин, малозабезпечених, безпартійних і колишніх співробітників суду і правоохоронних органів;

4) при виявленні порушень закону інформувати про це відповідні контролюючі та правоохоронні органи, не використовуючи заходів реагування;

5) встановити особливий доступ до інформації, що стосується наглядової діяльності в цьому напрямку.

Оцініть відповідність такого наказу Генерального прокурора засадам організації і діяльності прокуратури України.

2. Керівник обласної прокуратури видав розпорядження, яке забороняло прокурорам давати коментарі і поширювати будь-які відомості по кримінальному провадженню про вбивство інкасаторів без попереднього узгодження з прес-секретарем обласної прокуратури.

Чи було цим розпорядженням порушено засаду прозорості діяльності органів прокуратури України? Відповідь обґрунтуйте.

3. Прокурор Шпак напередодні виборів виявив бажання стати депутатом обласної ради. За порадою з цього приводу він звернувся до керівництва. Керівник прокуратури попередив, що подібне рішення суперечить засаді

політичної нейтральності прокуратури, крім того, ним порушуються вимоги щодо несумісності, а отже, він буде змушений звільнити Шпака з органів прокуратури у разі висунення ним своєї кандидатури на вибори. Шпак заперечив, вказавши, що такі вимоги обмежують його конституційне право обирати і бути обраним.

Розв'яжіть суперечку. Чи можуть прокурори бути депутатами рад різних рівнів?

4. Керівник обласної прокуратури в усній телефонній розмові вимагав від прокурора окружної прокуратури провести перевірку і розпочати досудове розслідування проти керівництва приватного підприємства, розташованого на території району. Прокурор окружної прокуратури відмовився виконувати цю вказівку, вважаючи, що підстав для таких заходів немає. Натомість керівник обласної прокуратури наполягав на її виконанні і поставив питання про притягнення прокурора окружної прокуратури до дисциплінарної відповідальності, оскільки той порушує засаду централізації органів прокуратури і положення закону щодо підпорядкування прокурорів.

Висловіть власну думку щодо позицій сторін у спорі.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури України [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 218 від 18.09.2015 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Аширова, Л.М. Проблемы реализации принципа справедливости в уголовном процессе [Текст] / Л.М. Аширова; под науч. ред. заслуж. юриста РФ, д-ра юрид. наук, проф. З.Д. Еникеева. – М. : Изд-во «Юрлитинформ», 2007. – 256 с.

Банчук О.А. Вимоги статті 6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод до процедури здійснення судочинства [Текст] / О.А. Банчук, Р.О. Куйбіда. – К.: ІКЦ «Леста», 2005. – 116 с.

Беспалько, І.Л. Система принципів кримінального процесу та проблеми їх класифікації [Текст] : монографія / І.Л. Беспалько. – Х.: ФІНН, 2011. – 215 с.

Білюга С. П. Основні принципи взаємовідносин органів прокуратури та судової влади / С. П. Білюга // Вдосконалення діяльності прокуратури – шлях до реформування кримінальної юстиції: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 трав. 2010 р.). – Львів: Галиц. друкар / Львів. держ. ін-т новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола, Громадська організація “Центр громадської адвокатури”, 2010. – С. 21-25.

Бринцев В. Засади діяльності органів прокуратури в контексті рішень Конституційного Суду України / В. Бринцев, І. Буравльов // Вісн. Конституц. Суду України : загальнодержавне періодичне видання. – 2012. – № 1. – С. 167-177.

Гриненко, С.О. Реалізація принципу безпосередності у досудових стадіях кримінального процесу України [Текст] : монографія / С.О. Гриненко. – Х.: Оберіг, 2008. – 220 с.

Грицаєнко Л. Р. Реалізація принципу незалежності в діяльності прокуратури України в контексті світового досвіду / Л. Р. Грицаєнко // Держава і право. Юрид. і політ. науки : зб. наук. пр. – Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. – Вип. 58. – С. 510-517.

Жоган Р. Шляхи демократизації принципу єдиної централізованої системи прокуратури в Україні / Р. Жоган // Вісник прокуратури. – 2008. – № 12. – С. 62-69.

Лакизюк В. Гласність в системі принципів організації та діяльності прокуратури України / В. Лакизюк, Г. Михайленко, В. Малюга // Там же. – 2001. – № 4. – С. 16-21.

Лапкін А. В. Принцип незмінюваності прокурора у кримінальному провадженні // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2015. – Вип. 2. – Т. 3. – С. 85-89.

Малюга В. Система принципів організації та діяльності прокуратури: суть, класифікація / В. Малюга // Вісник прокуратури. – 2001. – № 6. – С. 31-36.

Михайленко Г. В. Поняття, значення принципів організації та діяльності прокуратури / Г. В. Михайленко, В. Малюга // Там же. – 2001. – № 3. – С. 22-27.

Молованюк В. Гласність – важливий принцип діяльності прокуратури / В. Молованюк // Вісник прокуратури. – 2003. – № 1. – С. 126-128.

Мычко Н. Понятие, значение и общая характеристика основных принципов организации и деятельности прокуратуры / Н. Мычко // Юрид. вестн. – 2000. – № 4. – С. 94-98.

Попович Є. Суть і ознаки принципів організації та діяльності прокуратури / Є. Попович // Вісник прокуратури. – 2006. – № 9. – С. 65-70.

Руденко М. Спеціалізація як принцип побудови прокурорської системи / М. Руденко // Юрид. вісн. України – 2012. – № 42 (20-26 жовт.). – С. 6-7.

Тертишник В. Функції та гарантії незалежності прокурора у правовій державі / В. Тертишник, О. Тертишник // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 6. – С. 47-53

Ткач А. Взаємодія прокуратури та інститутів громадянського суспільства у реалізації принципу гласності / А. Ткач // Вісн. прокуратури. – 2014. – № 12. – С. 121-128.

Черв'якова О. Забезпечення принципу гласності в діяльності органів прокуратури / О. Черв'якова // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 2. – С. 90-93.

Юдківська, Г.Ю. Конфлікт між презумпцією невинуватості та свободою слова при висвітленні ЗМІ кримінальних процесів: точка зору Європейського суду з прав людини [Текст] / Г.Ю. Юдківська // Вісник Верховного Суду України. – 2007. – № 1. – С. 40–44.

Тема 3. Система та структура органів прокуратури України.

П л а н

1. Система органів та установ прокуратури України.
2. Офіс Генерального прокурора. Генеральний прокурор: порядок призначення та звільнення. Повноваження Генерального прокурора.
3. Обласні прокуратури.
4. Окружні прокуратури.
5. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

Завдання

5. Указом Президента України з метою покращення доступності системи прокуратури для населення було утворено Куп'янську окружну прокуратуру, визначено її структуру – два відділи та штатну чисельність – 12 прокурорів. Одночасно Президент України запропонував Генеральному прокурору призначити на посаду керівника цієї прокуратури Іванова.

Чи має Президент України такі повноваження? В якому порядку утворюються місцеві прокуратури та призначаються їх керівники?

6. Керівник прокуратури Закарпатської обл., вивчивши показники роботи Хустської окружної прокуратури за півріччя, прийняв рішення щодо необхідності утворення у структурі цієї прокуратури нового відділу з питань процесуального керівництва досудовим розслідуванням з місцем розташування в Іршавському р-ні. Користуючись повноваженнями, передбаченими п. 7 ч. 1 ст. 11 Закону України “Про прокуратуру”, він видав наказ про утворення відповідного підрозділу в окружній прокуратурі, а також про призначення його керівника та заступника керівника. Керівник Хустської окружної прокуратури заперечив необхідність утворення зазначеного

підрозділу, а також наполягав на тому, що відповідно до ст. 13, 39 Закону України “Про прокуратуру” саме він, а не керівник обласної прокуратури, має повноваження щодо вирішення цього питання та призначення керівництва відділу. З огляду на це, він видав наказ про скасування наказу керівника обласної прокуратури.

Розгляньте ситуацію з урахуванням повноважень керівників обласних та окружних прокуратур, а також правил підпорядкування прокурорів.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 15 від 19.01.2017 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана..

Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора України № 149 від 12.04.2016 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0149900-16>. – Заголовок з екрана.

Про затвердження Порядку організації діяльності органів прокуратури у зв’язку з тимчасовою окупацією території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 414 від 23.12.15. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Положення про Раду прокурорів України [Електрон. ресурс]: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>. – Заголовок з екрана.

Бабкова В. С. Организационно-правовые проблемы контроля в прокурорской деятельности. – Х.: Легас, 2001. – 176 с.

Бабкова В. С. Деякі аспекти реформування системи прокуратури // Порівняльно-аналітичне право. – 2019. – № 4. – С. 400-403.

Біленчук П. Д. Новітні тенденції інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів прокуратури / П. Д. Біленчук, О. Шульга // Вдосконалення діяльності прокуратури – шлях до реформування кримінальної юстиції: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 трав. 2010 р.). – Львів : Галиц. друкар, 2010. – С. 26-30.

Давиденко Л. Організація роботи міської (районної) прокуратури / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 3. – С. 128.

Давиденко Л. Службові обов'язки. Їх розподіл у міській (районній) прокуратурі / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 3. – С. 24-28.

Данілін С. В. Самоврядування прокурорів як засіб підтримання етичних засад їх діяльності / С. В. Данілін // Юрид. осінь 2013 р.: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (Харків, 14 листоп. 2013 р.) / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків: Право, 2013. – С. 378-380.

Жовнір С. Система органів прокуратури за Законом України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 р / С. Жовнір // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2015. – № 1. – С.113-117.

Іваницький С. О. Тенденції розбудови професійного самоврядування в системі прокуратури, судової влади та адвокатури / С. О. Іваницький // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2. – Т. 2. – 120-121.

Каркач П. М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач. – Харків: Право, 2013. – 336 с.

Лапкін А. В. Спеціалізована антикорупційна прокуратура як суб'єкт процесуального керівництва досудовим розслідуванням корупційних злочинів / А. В. Лапкін // Актуальні питання виявлення, досудового розслідування та запобігання корупційним правопорушенням : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 24 квіт. 2015 р.). – Дніпропетровськ : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – С. 49-52.

Литвак О. Проблеми впровадження Закону України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 року / О. Литвак, П. Шумський // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2015. – № 1. – С. 5-10.

Матвієць А. Шляхи оптимізації структури та компетенції природоохоронних підрозділів прокуратури / А. Матвієць // Вісн. прокуратури. – 2014. – № 12. – С. 98-105.

Основи організації роботи та управління в органах прокуратури України: підручник / Є. М. Блажівський, М. К. Якимчук, І. М. Козьяков та ін. – Київ: Алерта, 2013. – 486 с.

Печенкін І. Антикорупційна реформа в Україні: місце і роль органів прокуратури як координатора протидії злочинності та корупції / І. Печенкін // Віче : журн. Верхов. Ради України. – 2015. – № 4. – С. 24-27.

Прінь Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення – передумова планування роботи / Л. Прінь // Вісн. прокуратури. – 2006. – № 4. – С. 81-85.

Руденко, М. Спеціалізована антикорупційна прокуратура: становлення, розвиток, організація та функціонування / М. Руденко // Вісник прокуратури. - 2016. - N 1. - С. 5-13

Середа Г. Концептуальні засади наукового забезпечення інформатизації прокуратури / Г. Середа, І. Рогатюк, В. Цимбалюк // Вісн. прокуратури. – 2006. – № 5. – С. 14-19.

Сухонос В. Планування роботи в органах прокуратури / В. Сухонос // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 9. – С. 8-13.

Сухонос В. Суть принципів планування діяльності органів прокуратури України / В. Сухонос // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 10. – С. 92-97.

Якимчук М. К. Проблеми управління в органах прокуратури України: теорія і практика: [монографія] / М. К. Якимчук. – Київ: Ін-т держави і права НАН України, 2001. – 440 с.

Тема 4. Функції прокуратури.

П л а н

1. Система функцій прокуратури.
2. Проблеми правової регламентації функцій прокуратури.
3. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку.
  - 3.1. Предмет, завдання і правові основи участі прокурора у досудовому розслідуванні.
  - 3.2. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням: поняття і форми.
  - 3.3. Повноваження прокурора під час здійснення організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням.
  - 3.4. Поняття, предмет та завдання прокурорського нагляду за негласними та іншими розшуковими діями органів правопорядку.
  - 3.5. Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.
4. Підтримання публічного обвинувачення в суді
  - 4.1. Поняття публічного обвинувачення та завдання прокурора в судовому кримінальному провадженні.
  - 4.2. Повноваження прокурора, який підтримує публічне обвинувачення в суді.
5. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян
  - 5.1. Предмет, завдання та правові основи нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а

також при застосуванні інших заходів примусового характеру.

5.2. Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

6. Представництво прокуратурою інтересів держави в суді у виключних випадках, передбачених законом

6.1. Сутність, завдання і правові основи представництва прокуратурою інтересів держави в суді.

6.2. Приводи та підстави представництва прокуратурою інтересів держави в суді.

6.3. Форми представництва прокуратурою інтересів держави в суді.

Завдання

7. Під час досудового кримінального провадження прокурор Горб відсторонив слідчого Галушку від проведення досудового розслідування з мотивів неефективного розслідування і провів досудове розслідування самостійно, користуючись повноваженнями слідчого.

Проаналізуйте наведену ситуацію з точки зору відповідності положенням КПК України.

8. До чергової частини Київського РВ НП у Харківській обл. звернувся мешканець м. Харкова Попов з повідомленням про те, що з його гаража викрадено автомашину ВАЗ-2107. Черговий запропонував Попову написати заяву, в якій викласти всі обставини події. Постраждалий відмовився писати заяву, стверджуючи, що для вирішення питання про порушення досудового розслідування досить його усної заяви. Черговий відмовився прийняти усну заяву.

Дайте правову оцінку діям чергового райвідділу поліції. Як у цій ситуації повинен відреагувати прокурор?

9. Судове провадження по обвинуваченню К. у вчиненні злочинів, передбачених ч.2 ст. 146 (незаконне позбавлення волі або викрадення людини) та ч. 1 ст. 129 (погроза вбивством) КК України тривало протягом 3 р. 4 міс. За цей час у справі було проведено 75 судових засідань, які неодноразово відкладалися у зв'язку із неявкою учасників кримінального провадження. Закінчивши 25 червня з'ясування обставин кримінального провадження і перевірку їх доказами, суд оголосив про перехід до судових дебатів, однак не зміг їх розпочати через те, що жодний із 19 членів групи прокурорів, які підтримували публічне обвинувачення, не з'явився у судове засідання. Послідовно призначаючи судові засідання на 02, 03, 04, 05, 06, 09 та 10 липня, після звернення до органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурорів та Генерального прокурора із вимогою забезпечити присутність прокурорів у судовому засіданні, суд врешті виніс ухвалу про закриття кримінального провадження у зв'язку із відмовою прокурора від підтримання публічного обвинувачення. Своє рішення суд мотивував порушенням розумних строків та інших засад кримінального провадження внаслідок неявки прокурорів, а також застосуванням аналогії права у кримінальному провадженні.

Надайте правову оцінку діям прокурорів та рішенням суду. Чи допустиме у цій ситуації закриття кримінального провадження у зв'язку із відмовою прокурора від публічного обвинувачення?

10. При перевірці ізолятора тимчасового тримання (ІТТ) прокурор міста встановив, що Різник перебуває в цій установі п'ять днів на підставі протоколу, складеного слідчим Московського РВ ХМУ УМВС в Харківській обл. Зикіним.

Як повинен реагувати на цей факт прокурор?

11. Під час перевірки додержання законів у кримінально-виконавчій установі закритого типу до прокурора особисто звернувся засуджений Півень,

який знаходився у приміщенні камерного типу, зі скаргою, що співкамерники його ображають. Прокурор відповів, що особисті стосунки між засудженими не входять до предмета прокурорської перевірки і порадив звернутися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Чи правильно вчинив прокурор? Яке рішення доцільно прийняти по цій скарзі?

12. До керівника окружної прокуратури звернувся представник відділення комерційного банку з пропозицією здійснювати представництво інтересів банку в суді у справах про повернення виданих фізичним особам кредитів. Він мотивував це тим, що через неповернення кредитів банк знаходиться на межі банкрутства, тому неспроможний найняти юристів, а, як йому відомо, представництво інтересів юридичних осіб Законом України “Про прокуратуру” прокурору не забороняється. Одночасно він обіцяв зробити за кошти банку ремонт приміщень прокуратури і посприяти у забезпеченні офісною оргтехнікою.

Як вчинити прокурору у даній ситуації? Чиї інтереси може представляти прокуратура в суді?

Список нормативно-правових актів та літератури

Про адміністративний нагляд за особами, які звільнені з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. // Відомості Верховної Ради України.. – 1994. – № 52. – Ст. 450.

Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов’язаних з обмеженням особистої свободи громадян [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 161 від 20.04.2016 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Минимальные стандартные правила обращения с заключенными

[Електрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/prison.shtml. – Заглавие с экрана.

Порядок організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні: : затв. наказом Ген. прокуратури України № 51 від 28.03.2019. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Про організацію діяльності прокурорів щодо представництва інтересів держави в суді та при виконанні судових рішень [Електронний ресурс] : наказ Ген. прокуратури України № 186 від 21.09.2018. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Про роль прокуратури поза системою кримінального правосуддя: Рекомендація CM/Rec (2012) 11 Комітету міністрів державам-членам Ради Європи, прийнята 19 верес. 2012 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – Харків: Право, 2014. – С. 65-69.

Про Державне бюро розслідувань [Електронний ресурс] : Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print1449759111103058>. – Заголовок з екрана.

Про Національне антикорупційне бюро України [Електронний ресурс] : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/про%20антикорупційне%20бюро>. – Заголовок з екрана.

Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 02.07.2015 р. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/>. – Заголовок з екрана.

Порядок організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні: : затв. наказом Ген. прокуратури України № 51 від 28.03.2019. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102.

[gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102](http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102). – Заголовок з екрана.

Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 4/1Гн від 03.12.2012 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань [Електронний ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 139 від 06.04.2016 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/pd.html?_m=publications&_t=rec&id=110522. – Заголовок з екрана.

Про організацію діяльності органів прокуратури з питань ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, статистики та її аналізу [Електронний ресурс]: наказ Ген. прокурора України № 110 від 25.06.2019. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.

Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. // Там же. – 1992. – № 6. – Ст. 56.

Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. // Там же. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. // Там же. – 1993. – № 5. – Ст. 360.

Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 р. // Там же. – 2004. – № 3. – Ст. 21.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – Ст. 492.

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Там же. – 2005. – № 35-36, 37. – Ст. 446.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/t21>. –

Заголовок з екрана.

Бабкова В. Проблеми здійснення прокурором наглядових повноважень у формі процесуального керівництва під час проведення досудового розслідування / В. Бабкова // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. - № 3. – С. 71-73.

Белоусова К. О. Правова природа підтримання прокурором державного обвинувачення в суді (в контексті нового КПК України) / К. О. Белоусова // Право України. – 2013. – № 7. – С. 333-339.

Вінаков А. В. Окремі напрямки вдосконалення наглядової діяльності прокуратури за оперативно-розшуковою діяльністю органів внутрішніх справ, яка здійснюється з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем / А. В. Вінаков // Право і Безпека : наук. журн. – 2014. – № 3. – С. 99-103.

Дунас Т. О. Прокурор у цивільному процесі України: сутність, завдання, повноваження: [навч. та наук.-практ. посіб. для студентів] / Т. О. Дунас, М. В. Руденко; за ред. М. В. Руденка. – Харків: Харків юрид., 2006. – 340 с.

Каркач П. М. Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні кримінальних покарань / П. М. Каркач, М. Й. Курочка. – Луганськ: РВВ ЛАВС, 2005.

Лапкін А. В. Проблеми взаємодії прокурора і слідчого судді у кримінальному провадженні / А. В. Лапкін // Вісн. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – 2013. – Вип. 2 (63). – С. 255-265.

Лапкін А. Забезпечення прокурором законності застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні / А. Лапкін // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2014. – № 1 (34). – С. 58-63.

Лемак Р. В. Прокурорський нагляд за додержанням законів в установах виконання покарань : монографія / Р. В. Лемак. – Харків, 2013. – 224 с.

Стефанчук М. Практична реалізація прокуратурою України функції представництва інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом. Пошук елементів механізму / М. Стефанчук // Вісн. прокуратури. – 2015. – № 1. – С. 22-36.

Трагнюк Р. Р. Прокурорський нагляд за додержанням законів, що забезпечують права обвинуваченого: монографія / Р. Р. Трагнюк. – Харків: Факт, 2004. – 200 с.

Тема 5. Організація кадрової роботи в органах прокуратури України

П л а н

1. Поняття і загальна характеристика організації роботи в прокуратурі.
2. Поняття і загальні засади служби в органах прокуратури.
3. Категорії посад працівників прокуратури.
4. Розподіл службових обов'язків в органах прокуратури: порядок і принципи.
5. Поняття та класифікація адміністративних посад в органах прокуратури.
6. Роль керівника в процесі управління в органах прокуратури. Стилі керівництва прокуратурою і типи її керівників.
7. Вимоги до осіб, які займають адміністративні посади в органах прокуратури.
8. Порядок зайняття адміністративної посади в Офісі Генерального прокурора та повноваження Генерального прокурора.
9. Порядок зайняття адміністративної посади в обласній прокуратурі та повноваження керівника обласної прокуратури.
10. Порядок зайняття адміністративної посади в окружній прокуратурі та повноваження керівника окружної прокуратури.
11. Особливості зайняття адміністративної посади у спеціалізованих прокуратурах.
12. Підстави, порядок та наслідки звільнення прокурора з адміністративної посади.
13. Генеральна інспекція.

Завдання

13. Штатна чисельність Куп'янської окружної прокуратури Харківської області налічує 12 прокурорів, керівника місцевої прокуратури, його першого заступника і трьох заступників.

З урахуванням штатної чисельності і територіальної юрисдикції запропонуйте оптимальний варіант розподілу службових обов'язків даної окружної прокуратури. Підготуйте проект відповідного наказу.

14. До Генерального прокурора звернувся прокурор Лубенської окружної прокуратури Жорняк із проханням призначити його на посаду керівника цієї прокуратури. За наданою ним інформацією, чинний керівник прокуратури не має авторитету серед підлеглих, запізнюється на роботу, у робочий час займається вирішенням питань, пов'язаних із веденням підприємницької діяльності членів його родини, а також щоп'ятниці ввечері пиячить зі своїми заступниками у робочому кабінеті. Натомість Жорняк описав себе як принципового і чесного працівника, який має високі досягнення у роботі.

Яке рішення має прийняти Генеральний прокурор за цим зверненням? Які критерії встановлені для призначення прокурорів на адміністративні посади?

Список нормативно-правових актів та літератури

Критерії оцінювання прокурорів при вирішенні Радою прокурорів України питання щодо внесення рекомендації про призначення прокурора на адміністративну посаду: затв. Рішенням РПУ від 31 жовтня 2017 року № 36. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/userfiles/Rishennja__36.pdf.

Бабкова В. С. Организационно-правовые проблемы контроля в прокурорской деятельности. – Х.: Легас, 2001. – 176 с.

Бевзюк І. Етапи формування управлінської команди в місцевій прокуратурі (психологічні аспекти) // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2016. – №. 2. – С. 18–23.

Брус І. І. Порядок призначення прокурора на адміністративну посаду // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 1. – С. 208-211.

Курись А. С. Нормативно-правові засади адміністративної діяльності керівника в органах прокуратури України // Форум права. – 2011. – №. 2. – С. 483-490.

Курись А. С. Вимоги до керівника як організатора управління в органах прокуратури України // Право і Безпека. – 2011. – №. 3. – С. 64-69.

Петрова А. О. Основні елементи адміністрування кадрової роботи в органах прокуратури України // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2016. – №. 36 (2). – С. 47-50.

Петрова А. О. Правові засади забезпечення адміністрування кадрової роботи в органах прокуратури України // Публічне право. – 2016. – №. 1. – С. 202-208.

Пшонка А. В. Роль керівника у формуванні позитивної мотивації діяльності працівників прокуратури // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2013. – №. 1. – С. 182-190.

Руденко О. О. Поняття та види організаційних технологій у системі управління органами прокуратури України // Часопис Київського університету права. – 2013. – №. 4. – С. 148-151.

Середа Г. П. Реалізація управлінських рішень та контроль за їх виконанням в органах прокуратури України // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2014. – №. 3. – С. 16-26.

Сіленко В. А.. Новації у сфері управління діяльністю прокуратури // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. – 2016. – Т. 24. – №. 6. – С. 123-130.

Угровецький П. О. Адміністративні акти, які приймаються при здійсненні внутрішньоорганізаційної діяльності органами прокуратури // Право і Безпека. – 2010. – №. 4. – С. 127-131.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про прокуратуру [Електронний ресурс]: Закон України від 14.10.2014. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрана.

Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 365 від 07.08.2020 р. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/gn>. – Заголовок з екрана.

Інструкція з діловодства в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : затв. наказом Генерального прокурора України № 103 від 24.02.2016 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/iopd.html?_m=publications&_t=rec&id=94103. – Заголовок з екрана.

Інструкція про порядок розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : затв. наказом Генерального прокурора № 363 від 06.08.2020. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/gn>. – Заголовок з екрана.

Основи організації роботи та управління в органах прокуратури України: підруч. / [Є.М. Блажівський, М.К. Якимчук, І.М. Козьяков, І.М. Європіна та ін. – К.: Алерта, 2013. – 486 с.

Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін. ; за ред. П. М. Каркача. Харків : Право, 2019. 500 с.

Біленчук, П. Д. Новітні тенденції інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів прокуратури / П. Д. Біленчук, О. Шульга // Вдосконалення діяльності прокуратури - шлях до реформування кримінальної юстиції: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 трав. 2010 р.). - Л. : Галиц. друкар, 2010. - С. 26-30

Давиденко Л. Організація роботи міської (районної) прокуратури / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 3. – С. 128.

Давиденко Л. Службові обов'язки. Їх розподіл у міській (районній) прокуратурі / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісник прокуратури. – 2003. – 3. – С. 24-28

Данилюк Н. Порядок формування звітності про роботу органів досудового розслідування / Н. Данилюк // Вісник прокуратури. – 2013. – N 2. – С. 72-78

Європіна І. Погляд на проблему паперотворчості в прокуратурі / І. Європіна // Там же. – 2002. – № 1. – С. 80-81.

Каркач П.М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П.М. Каркач. – Х. – Право, 2013. – 336 с.

Козьяков І. М. Сучасний погляд на методологію організації прокурорської діяльності. *Університетські наукові записки*. 2015. № 2. С. 230-239.

Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 4-тє, змін. та допов. – Х. : Право, 2017. – 152 с.

Лапкін А. В. Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2015. – 680 с.

Подкопаєв С. В. Організація та діяльність прокуратури в Україні: монографія. Харків: Право, 2020. 364 с.

Прінь Л. Деякі питання організації роботи в прокуратурі району (міста) / Л. Прінь // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 9. – С. 43-49.

Якимчук М.К. Проблеми управління в органах прокуратури України: теорія і практика: [монагр.] / М.К. Якимчук. – К.: Ін-т держави і права НАН України, 2001. – 440 с.

Тема 6. Правовий статус прокурорів.

П л а н

1. Поняття правового статусу прокурора, його елементи.
2. Права прокурора, їх система і класифікація.
3. Обов'язки прокурора, їх система і різновиди.
4. Гарантії забезпечення незалежності прокурора.
5. Вимоги та обмеження, які висуваються до прокурорів.
6. Матеріальне та соціальне забезпечення прокурорів.
7. Специфіка правового статусу прокурора спеціалізованої прокуратури.
  - 7.1. Вимоги до прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
  - 7.2. Особливості матеріального та соціального забезпечення прокурорів спеціалізованих прокуратур.

Завдання

15. Організуючи святкування ювілею керівника обласної прокуратури, його перший заступник зателефонував до керівників окружних прокуратур, розташованих у межах області, наказавши їхнім керівникам зібрати з кожної прокуратури по 27 тис. грн. на подарунок. Одночасно він розпорядився подати йому списки прокурорів, які відмовились здати гроші, пообіцявши розглянути питання про позбавлення їх премії і притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Надайте правову оцінку ситуації і запропонуйте шляхи її вирішення.

16. Прокурор окружної прокуратури Зорін, здійснюючи процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, отримав від начальника управління процесуального керівництва обласної прокуратури усну вказівку закрити відповідне кримінальне провадження. Зважаючи на сумнів у законності цієї

вказівки, Зорін зажадав її письмового підтвердження, яке отримав по електронній пошті у вигляді сканованої копії письмової вказівки з підписом начальника управління і печаткою прокуратури. Після цього він закрив кримінальне провадження і доповів про це начальнику управління.

Чи правильно вчинив прокурор Зорін? Відповідь обґрунтуйте.

17. Кандидат на посаду прокурора окружної прокуратури Салков походить із прокурорської династії. Його батько працює на посаді прокурора Запорізької області, а дядько по материнській лінії – керівника Бердянської окружної прокуратури. Пройшовши всі етапи добору, Салков подав документи на конкурс на заміщення вакантної посади прокурора Бердянської окружної прокуратури, проте Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів відмовила йому в участі у конкурсі на цю посаду, мотивувавши це тим, що у разі призначення до цієї прокуратури буде порушено обмеження щодо спільної роботи близьких осіб. Одночасно Салкову було заборонено брати участь у конкурсах на всі посади в органах прокуратури Запорізької області, доки його батько очолює відповідну обласну прокуратуру.

Чи правильно Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів застосовано норми закону щодо обмеження роботи близьких осіб? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на положення ЗУ «Про запобігання корупції».

18. В поле зору ЗМІ потрапив факт придбання начальником відділу Офісу Генерального прокурора трикімнатної квартири в елітній новобудові м. Києва орієнтовною вартістю 3,5 млн. грн. На запитання журналістів він відповів, що має 27-річний стаж бездоганної роботи в органах прокуратури, і кошти на квартиру зібрав виключно зі своєї заробітної плати за останні 5 років. В якості додаткових джерел доходу, на які він утримував себе та родину впродовж цього часу, прокурор вказав роботу за сумісництвом завідувача кафедри юридичного ВНЗ, відсотки від депозитів, а також прибуток від здачі нерухомого майна в оренду.

На підставі встановленого законом розміру заробітної плати прокурорів перевірте правдивість наданих пояснень. Чи є законними інші джерела доходу, які вказав прокурор?

19. Прокурор відділу по боротьбі з корупцією Управління внутрішньої безпеки Генеральної прокуратури України Міленко подав до Генерального прокурора рапорт про переведення його на посаду прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, мотивуючи це тим, що відповідає вимогам до прокурорів цієї прокуратури, має значний досвід роботи у сфері протидії корупції (працюючи на займаній посаді з грудня 2010 р.), а переведення в межах одного органу прокуратури (оскільки САП є структурним підрозділом Генеральної прокуратури України) здійснюється її керівником без проведення конкурсу.

Чи може бути Міленко за даних умов призначений на посаду прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури?

Список нормативно-правових актів та літератури

Аналітична довідка Вищого адміністративного суду України від 1 лютого 2009 року про вивчення та узагальнення практики розгляду адміністративними судами спорів з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0006760-09>.

Про розв'язання спорів, що виникають з відносин публічної служби [Електронний ресурс]: Інформаційний лист Вищого адміністративного суду України від 26 травня 2010 року № 753/11/13-10. – http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v753_760-10.

Білоусова В. І. Професійно-особистісні (ділові) та морально-етичні вимоги до прокурора // Форум права. – 2012. – №. 1. – С. 88-96.

Іванова Г. С. Соціально-правове забезпечення та гарантії діяльності працівників прокуратури в умовах реформування органів прокуратури України // Право та інноваційне суспільство. – 2015. – №. 1. – С. 70-75.

Погорелова Т. Роль професійно значущих якостей у формуванні особистості прокурора // Вісник прокуратури. – 2010. – № 8. – С. 45-49.

Подкопаєв С. Професіоналізм прокурорської діяльності / С. Подкопаєв // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 17-21.

Синельщиков Ю. Эмоциональное здоровье прокурорских работников / Ю. Синельщиков // Законность. – 2001. – № 1. – С. 36-41.

Тимофеев В. Прокуратуре – лучшие кадры / В. Тимофеев // Законность. – 2005. – № 9. – С. 19-22.

Толочко Я. Міжнародно-правові стандарти незалежності прокурорів та їх реалізація в Україні // Митна справа. – 2014. – №. 2). – С. 270-276.

Хвесюк В. І. Сучасний стан соціального забезпечення працівників органів прокуратури / В. І. Хвесюк // Теорія та практика сучасної юриспруденції : матеріали I Всеукр. наук. конф. (15 берез. 2013 р.-15 квіт. 2013 р.) / Асоц. випускників Нац. ун-ту "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". - Х. : Точка, 2013. - С. 156-157.

Тема 7. Порядок зайняття посади прокурора.

П л а н

1. Вимоги до кандидатів на посаду прокурора.
2. Основні етапи добору кандидатів на посаду прокурора.
  - 2.1. Оголошення про початок добору і вимоги до подання документів
  - 2.2. Порядок і особливості складання кваліфікаційного іспиту
  - 2.3. Проведення спеціальної перевірки
  - 2.4. Визначення рейтингу і зарахування до резерву

2.5. Особливості спеціальної підготовки кандидатів на посаду прокурора.

2.6. Загальні засади конкурсу на зайняття вакантної посади прокурора.

3. Порядок призначення прокурора на тимчасово вакантну посаду.

4. Порядок та підстави переведення прокурора до іншого органу прокуратури.

5. Особливості призначення на посаду прокурорів спеціалізованих прокуратур, звільнення їх з посади та інших аспектів проходження служби.

Завдання

20. Заяву на участь у доборі кандидатів на посаду прокурора подав Боровець, хворий на СНІД. Дізнавшись про його стан здоров'я, член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів витребував від нього надання медичного висновку про придатність до роботи в органах прокуратури. Боровець відмовився надавати висновок, посилаючись на те, що його захворювання не перешкоджатиме роботі в органах прокуратури. Зважаючи на це, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів відмовила Боровцю в участі у доборі.

Розв'яжіть ситуацію. Як стан здоров'я кандидата впливає на можливість набуття статусу прокурора?

21. Отримавши подання Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів про призначення на посаду прокурора окружної прокуратури Вернигора, керівник цієї прокуратури відмовився призначати його на посаду, оскільки, за його інформацією, Вернигор є наркоманом і веде аморальний спосіб життя, а отже – не відповідає вимогам до працівника прокуратури. Вернигор оскаржив рішення керівника окружної прокуратури до Генерального прокурора.

Чи відповідає ця ситуація порядку призначення прокурора на посаду? Вирішіть суперечку.

22. Зайчук, кандидат на посаду прокурора, працювала на тимчасово вакантній посаді у Калинівській окружній прокуратурі на місці працівника, мобілізованого на тимчасовий період. За місяць до повернення на посаду основного працівника їй стало відомо про звільнення з прокуратури іншого працівника, якого вона взаємно заміняла згідно із наказом про розподіл службових обов'язків. Оскільки, як їй було відомо, переведення до прокуратури одного рівня не вимагає проведення конкурсу, а в межах одного органу прокуратури здійснюється його керівником, вона звернулася до керівника окружної прокуратури із заявою про переведення на вакантну посаду звільненого працівника. Керівник задовольнив її заяву, наклепивши резолюцію «перевести після повернення на тимчасово вакантну посаду основного працівника. На цей період посаду тримати вакантною».

*Чи правильне рішення прийняв керівник окружної прокуратури?
Відповідь обґрунтуйте з посиланням на порядок переведення прокурорів.*

Список нормативно-правових актів та літератури

Про затвердження Положення про порядок розгляду питань та підготовки матеріалів щодо проведення добору кандидатів на вакантну (тимчасово вакантну) посаду прокурора місцевої прокуратури [Електрон. ресурс]: рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 7 червня 2017 року № 6зп-17. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/documentu_komisii.html. – Заголовок з екрана.

Про затвердження Порядку проведення конкурсу для зайняття вакантної або тимчасово вакантної посади прокурора в порядку переведення до органу прокуратури вищого рівня [Електрон. ресурс]: рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 7 червня 2017 року № 7зп-17. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/documentu_komisii.html. – Заголовок з екрана.

Про затвердження Положення про порядок складання кандидатами на посаду прокурора кваліфікаційного іспиту та методику його оцінювання

[Електрон. ресурс]: рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 2 серпня 2017 року № 22зп-17. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/documentu_komisii.html. – Заголовок з екрана.

Горзов А. П. Визначення критеріїв та вимог до кадрів органів прокуратури при їх доборі та розстановці // Наше право. – 2014. – №. 4. – С. 67-71.

Дерев'янка В. В. Професійний відбір на навчання та службу в органи прокуратури України // Право і суспільство. – 2012. – №. 2. – С. 333-337.

Загородній В. Є. Професійна підготовка прокурорів у контексті прийняття нового Закону України «Про прокуратуру» // Митна справа. – 2014. – №. 2. – С. 109.

Кривенко О. В. Порядок добору кандидатів на посади місцевих прокурорів та їх призначення / О. В. Кривенко // Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (20 травня 2016 р., м. Одеса) : у 2 т. Т. 2 / відп. ред. М. В. Афанасьєва. - Одеса : Юридична література, 2016. - С. 142-144.

Лапкін А. В. Спеціальна підготовка прокурорів // Донецький юридичний інститут: 55 років на теренах освіти і науки : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 13 травня 2016 р.). – Кривий Ріг : Донецький юридичний інститут МВС України, 2016. – С. 124-126.

Маклаков Д. Кандидат на должность прокурора / Д. Маклаков // Законность. – 2006. – № 8. – С. 27-28.

Нечипоренко С. І. Проблеми правового регулювання процедур добору та прийняття на службу в органи прокуратури // Форум права. – 2010. – №. 4. – С. 679-685.

Остапчук В. Добір кадрів для органів прокуратури / В. Остапчук // Вісник прокуратури. - 2010. - 1. - С. 8-17.

Подкопаєв С. В. Проблеми законодавчої регламентації організації та діяльності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів / С. Подкопаєв

// Науковий часопис Національної академії прокуратури України. – 2014. – №. 4. – С. 145-153.

Сердюченко О. В. Механізм забезпечення гендерної рівності при працевлаштуванні в органи прокуратури України / О. В. Сердюченко, Ж. А. Коваленко // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – №. 2. – С. 300-304.

Фулей Т. Добір і підготовка суддів та прокурорів у Португалії / Т. Фулей // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2012. - N 2. - С. 101-106

Тема 8. Відповідальність прокурора.

П л а н

1. Поняття юридичної відповідальності прокурора та її види.
2. Особливості застосування до прокурора кримінальної, адміністративної, матеріальної та цивільно-правової відповідальності.
3. Дисциплінарна відповідальність прокурора.
  - 3.1. Привід та підстави для дисциплінарної відповідальності прокурора.
  - 3.2. Дисциплінарне провадження щодо прокурора.
  - 3.3. Види дисциплінарних стягнень, які застосовуються до прокурора.
  - 3.4. Порядок оскарження рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Завдання

23. Кримінальне провадження відносно Давиденка було закрито судом у зв'язку із відсутністю у діянні складу злочину після 6 місяців розслідування, протягом яких підозрюваний тримався під вартою за клопотанням прокурора. Утримуючись у СІЗО, Давиденко захворів на відкриту форму туберкульозу. Вийшовши на свободу, він подав позов до прокурора-процесуального

керівника з вимогою відшкодувати шкоду, заподіяну його неправомірним ув'язненням, у сумі 200 тис. грн.

Чи буде прокурор відповідати за заподіяну шкоду? За яких обставин і в якому порядку з нього може бути стягнуте відшкодування?

24. Прокурор Мелітопольської окружної прокуратури Запорізької області Керімов, перебуваючи на навчанні у Національній академії прокуратури України, 3 квітня 2017 р. пропустив заняття без поважної причини. Розшукуючи Керімова, комендант гуртожитку зайшов до його кімнати, де застав Керімова у стані алкогольного сп'яніння. На висловлені зауваження Керімов нецензурно висловився на адресу коменданта і продовжив вжиття спиртних напоїв.

Чи є в цій ситуації підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності? В якому порядку це може відбутися і які наслідки матиме? Складіть проект дисциплінарної скарги на прокурора за розміщеним на сайті КДКП зразком.

25. За матеріалами дисциплінарних проваджень, розміщених на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, проаналізуйте існуючу дисциплінарну практику щодо прокурорів, визначивши такі показники:

- 1) кількість скарг, що надійшли на прокурорів, дисциплінарних проваджень, що за ними порушені та результати їх розгляду;
- 2) найбільш поширені підстави притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності;
- 3) співвідношення дисциплінарних стягнень, що застосовуються до прокурорів за результатами дисциплінарних проваджень.

Оформіть аналіз у вигляді таблиці з відповідними поясненнями.

26. За матеріалами дисциплінарних проваджень, розміщених на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, а також в мережі інтернет, виберіть та проаналізуйте 2-3 найбільш показових, на Вашу думку, випадків вчинення прокурорами різноманітних порушень закону чи професійної етики (адміністративних, дисциплінарних проступків, злочинів, корупційних правопорушень).

Встановіть, що, на Вашу думку, стало причиною цих порушень. Які засоби доцільно застосувати для їх усунення та недопущення в майбутньому?

Список нормативно-правових актів та літератури

Про затвердження рекомендованого зразка дисциплінарної скарги [Електрон. ресурс]: рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів від 7 червня 2017 року № 5зп-17. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/documentu_komisii.html. – Заголовок з екрана.

Відсторонення прокурора від посади у дисциплінарному провадженні [Електрон. ресурс]: практика Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/dismissing_prosecutor.

Інформація про притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності [Електрон. ресурс]: практика Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. – Режим доступу: http://www.kdkp.gov.ua/ua/bringing_prosecutors.html.

Горзов А. П. Дисциплінарна відповідальність прокурора як елемент його статусу: адміністративно-правовий вимір: моногр. / А.П. Горзов. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 194 с.

Іванова Г. С. Особливості забезпечення прав працівників прокуратури під час дисциплінарного провадження / Г. С. Іванова // Адаптація до права ЄС регулювання економіки України в сучасних умовах : зб. наук. пр. (за матеріалами «Круглого столу», м. Харків, 26 трав. 2015 р.). – Харків, 2015. – С. 198–204.

Івчук М. Ю. Юридична відповідальність працівників прокуратури України // Форум права. – 2010. – №. 4. – С. 397-401.

Ігнатенко О. П. Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури згідно з новим Законом України «Про прокуратуру» // Право і суспільство. – 2015. – №. 2 (3). – С. 113.

Манькут А. Ю. Порівняльно-правовий аналіз юридичної відповідальності прокурора за старим та новим Законами України Про прокуратуру // Митна справа. – 2015. – №. 3 (2). – С. 219-223.

Попович Є. Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури України: правові проблеми та шляхи їх вирішення // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. – №. 3. – С. 22-26.

Пшонка А. В. Деякі особливості правового статусу та дисциплінарної відповідальності прокурора // Проблеми законності. – 2006. – Вип. 78. – С. 181-187.

Труханов В. А. Адміністративно-правове регулювання відповідальності працівників прокуратур // Південноукраїнський правничий часопис. – 2010. – №. 2. – С. 165-168.

Шатрава С. О. Щодо розуміння дисциплінарного провадження в органах прокуратури: питання теорії та практики // Юридичний науковий електронний журнал. – 2014. – С. 101

Тема 9. Звільнення прокурора, припинення та зупинення його повноважень.

П л а н

1. Загальні умови та порядок звільнення прокурора з посади.
2. Особливості застосування окремих підстав для звільнення прокурора з посади:

2.1. Звільнення прокурора у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я

2.2. Звільнення прокурора в разі порушення ним вимог щодо несумісності

2.3. Звільнення прокурора в разі набрання законної сили судовим рішенням про його притягнення до адміністративної відповідальності за корупційне правопорушення.

2.4. Звільнення прокурора в разі неможливості переведення на іншу посаду або відсутності згоди на це у зв'язку з безпосереднім підпорядкуванням близькій особі.

2.5. Звільнення прокурора у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього.

2.6. Звільнення прокурора у разі припинення громадянства України або набуття громадянства іншої держави.

2.7. Звільнення прокурора в разі подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням.

2.8. Звільнення прокурора з посади в разі неможливості подальшого перебування на тимчасово вакантній посаді.

2.9. Звільнення прокурора з посади у разі ліквідації чи реорганізації органу прокуратури, в якому прокурор обіймає посаду, або в разі скорочення кількості прокурорів органу прокуратури.

3. Особливості звільнення з посади Генерального прокурора, припинення його повноважень.

4. Припинення повноважень прокурора.

5. Зупинення повноважень прокурора.

Завдання

27. Прокурор окружної прокуратури Вовк подав до керівника окружної прокуратури заяву про звільнення за власним бажанням. Керівник окружної

прокуратури повідомив його про необхідність відпрацювати ще два місяці, до моменту проведення КДКП конкурсу на вакантну посаду, і до цього часу відмовився видавати йому трудову книжку. Вовк не погодився з цим, оскільки його дружина була призначена суддею в іншу місцевість, і тривалий розрив у стосунках міг привести до руйнування сім'ї. Відпрацювавши встановлені трудовим законодавством два тижні, він перестав виходити на роботу. Керівник окружної прокуратури і подав до КДКП дисциплінарну скаргу у зв'язку із грубим порушенням трудового розпорядку з боку Вовка. В результаті її розгляду КДКП застосувала до Вовка дисциплінарне стягнення у виді звільнення, внаслідок чого він втратив можливість подальшого працевлаштування до прокуратури та інших правоохоронних органів.

Чи додержано у цій ситуації встановленого законом порядку звільнення прокурора за власним бажанням?

28. Щодо прокурора окружної прокуратури Мар'яна було розпочате дисциплінарне провадження за фактом втручання в роботу інших прокурорів цієї прокуратури (Мар'ян прохав їх закривати кримінальні провадження відносно своїх друзів і родичів). Враховуючи, що від вказаних прокурорів надходили звернення щодо того, що Мар'ян умовляє їх відмовитися від свідчень проти нього, керівник окружної прокуратури прийняв рішення про відсторонення Мар'яна від посади строком на 2 місяці, а також про зупинення нарахування йому заробітної плати на цей період.

Чи відповідають закону у цьому випадку підстави та порядок зупинення повноважень прокурора?

29. У керівника Ізюмської окружної прокуратури Шпака 10.11.2017 закінчився строк перебування на адміністративній посаді. У зв'язку із тим, що Рада прокурорів України своєчасно не подала Генеральному прокурору рекомендацію про повторне призначення його на адміністративну посаду Шпак продовжив виконувати повноваження керівника окружної прокуратури.

15.12.2017 Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів склала подання про звільнення Шпака з посади прокурора, оскільки протягом місяця він не зайняв іншу посаду у прокуратурі. Подання про звільнення було направлено керівнику Ізюмської оужної прокуратури. Шпак як особа, яка виконувала його обов'язки, відмовився виконувати подання, вважаючи, що місячний строк має відраховуватися з моменту прийняття Генеральним прокурором остаточного рішення про призначення або відмову у призначенні його на адміністративну посаду.

Чи відповідають дії Шпака встановленому законом порядку? Яким є порядок та наслідки звільнення прокурора з адміністративної посади?

Список нормативно-правових актів та літератури

Біліченко І. С. Деякі особливості підстав зміни трудових правовідносин працівника прокуратури в Україні // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2015. – Вип. 35. Ч. 1. – Т. 2. – С. 44-47.

Козін С. М. До питання звільнення з посади за порушення присяги державного службовця // Право та інновації. – 2014. – №. 4. – С. 171-178.

Марченкова С. О. Поняття адміністративно-правового статусу прокурора в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.lawproperty.in.ua/articles/67-marchenkov-saoffice-concepts-administrativnoppravovohostatus-in-ukraine.html>. – 01.06. – 2011.

Подолька С. А. Особливості адміністративної процедури припинення державної служби в органах прокуратури України // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. – №. 7. – С. 132-134.

Слівенко С. А. Новації у сфері управління діяльністю прокуратури // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. – 2016. – Т. 24. – №. 6. – С. 123-130.

Шаповалов А. В. Адміністративно-правові засади процедур проходження служби в органах прокуратури України // Європейські перспективи. – 2014. – №. 6. – С. 56-61.

Тема 10. Професійна етика та поведінка прокурора

П л а н

1. Поняття, значення та складові професійної етики прокурорів.
2. Правова регламентація професійної етики та поведінки прокурорів. Європейські стандарти етики прокурорів.
3. Засади професійної етики прокурорів.
4. Загальні морально-етичні вимоги до поведінки прокурорів прокурорів:
  - 4.1. Етика поведінки прокурора в судовому процесі.
  - 4.2. Етика взаємовідносин з органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими правоохоронними органами, громадянами.
  - 4.3. Етика взаємовідносин у колективах прокуратур.
  - 4.4. Морально-етичні вимоги до позаслужбової діяльності прокурора.
5. Наслідки порушення прокурором правил професійної етики та поведінки.

Завдання

30. Відзначаючи День працівника прокуратури у нічному клубі, прокурор Лісіна співала у караоке, танцювала на пілоні і виграла конкурс на найшвидше вживання коктейлів. Відео її поведінки, записане одним з відвідувачів клубу, зібрало понад 70 тис. переглядів у YouTube.

Оцініть поведінку Лісіної з точки зору дотримання професійної етики та поведінки прокурора.

31. Керівник обласної прокуратури Шевченко виклав на своїй сторінці в Instagram фото з полювання, на яких він позує з рушницею біля вбитого ведмедя, а також в компанії друзів розпиває спиртні напої. На зауваження колег щодо неетичності подібних фотографій Шевченко відповів, що це його приватне життя, на полюванні він був, перебуваючи у відпустці, і на його сторінках в соціальних мережах відсутня інформація про місце його роботи і займану посаду.

Чи допустив прокурор порушення професійної етики?

Список нормативно-правових актів та літератури

Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів [Електрон. ресурс]: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017.– Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua>. – Заголовок з екрана.

Європейські керівні принципи з етики і поведінки для прокурорів (Будапештські керівні принципи): прийняті на 6-й конф. ген. прокурорів країн Європи 31 трав. 2005 р., Буда-пешт) // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – Харків: Право, 2014. – С. 70-73.

Стандарти професійної відповідальності, основні обов'язки і права прокурорів: прийняті Міжнародною Асоціацією Прокурорів (МАП) 23 квіт. 1999 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – Харків: Право, 2013. – С. 70-75.\

Білоусова В. І. Професійно-особистісні (ділові) та морально-етичні вимоги до прокурора // Форум права. – 2012. – №. 1. – С. 88-96.

Данілін С. В. Самоврядування прокурорів як засіб підтримання етичних засад їх діяльності / С. В. Данілін // Юрид. осінь 2013 р.: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (Харків, 14 листоп. 2013 р.) / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків: Право, 2013. – С. 378-380.

Козелецький В. Рекомендації щодо зовнішнього вигляду та поведінки прокурорсько-слідчих працівників, державних службовців та службовців прокуратури / В. Козелецький // Вісн. прокуратури. – 2011. – № 1. – С. 52-54.

Литвак О. Реформування морально-етичних вимог до прокурора / О. Литвак, П. Шумський // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 5-10.

Озерський І. В. Профілактично-виховна робота в органах прокуратури (психолого-правовий аспект) // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2010. – Т. 1. – №. 14. – С. 83-85.

Петров С. О. Моральні та правові засади категорії ганебний вчинок в сучасній етиці працівників прокуратури // Митна справа. – 2014. – №. 2. – С. 294-298.

Петров С. О. Філософські засади сучасної прокурорської етики // Митна справа. – 2014. – №. 2. – С. 26-31.

Погорелова Т. Ф. Педагогічні методи формування етичної компетенції у майбутніх працівників прокуратури. // Вісник НТУУ “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2010. – Вип. 2. – С. 167-171.

Попович Є. М. Проблеми етики прокурорської діяльності (в контексті розробки Кодексу професійної етики та поведінки прокурора) // Право і безпека. – 2006. – №. 5-1. – С. 94-96.

Проневич О. С. Деонтологічні стандарти професійної діяльності працівників прокуратури: нормативно-ціннісна основа та правова регламентація // Право і Безпека. – 2014. – №. 4. – С. 167-173.

Чефранов А. Оцінки та цінності в нормативному регулюванні прокурорської діяльності / А. Чефранов // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 2. – С. 18-23.

Шумський П. В. Професійна етика прокурора // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2011. – №. 4. – С. 38-42.

Яновська О. Г. Питання формування етико-психологічних якостей прокурорів та адвокатів у процесі професійного навчання //Часопис Київ. ун-ту права. – 2011. – №. 2. – С. 267-271.

Тема 11. Органи прокурорського самоврядування та органи, що забезпечують функціонування прокуратури.

П л а н

1. Поняття та мета прокурорського самоврядування.
  - 1.1. Всеукраїнська конференція прокурорів: правовий статус, порядок скликання, структура та організація роботи, повноваження.
  - 1.2. Рада прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування та організації роботи, повноваження.
2. Органи, що забезпечують функціонування прокуратури: правове забезпечення та історія становлення.
  - 2.1. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: правовий статус, склад, порядок формування, компетенція, повноваження членів.
  - 2.2. Тренінговий центр прокурорів: статус, структура, організація роботи та компетенція.

Завдання

32. У зв'язку із систематичним недостатнім фінансуванням органів прокуратури, внаслідок чого прокурори змушені за власний кошт придбавати канцелярське приладдя, їздити у службові відрядження, винаймати житло та ремонтувати приміщення прокуратур, всеукраїнська конференція працівників прокуратури прийняла рішення звернутися до Кабінету міністрів України із пропозицією збільшити фінансування органів прокуратури на 1 млрд 759 млн грн на рік, а також зобов'язати прокурорів утриматися від реалізації функції

представництва інтересів держави у судах, доки Кабінет міністрів України не виділить необхідні для фінансування прокуратури кошти.

Дайте правову оцінку даному рішенню з точки зору передбачених законом повноважень всеукраїнської конференції працівників прокуратури.

33. За результатами дисциплінарного провадження щодо керівника обласної прокуратури за фактом неналежного виконання ним своїх адміністративних повноважень КДКП прийняла рішення про застосування до нього дисциплінарного стягнення у виді догани і надіслала йому для виконання. Отримавши подання, керівник обласної прокуратури відмовився його виконувати, мотивуючи це тим, що, по-перше, не є суб'єктом дисциплінарної відповідальності за порушення, пов'язані із виконанням адміністративних повноважень; по-друге, він не може застосувати стягнення сам до себе.

Чи правильно вчинив керівник обласної прокуратури? Якими є повноваження керівників органів прокуратури в сфері притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності?

Список нормативно-правових актів та літератури

Про загальні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 365 від 07.08.2020 р. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/gn>. – Заголовок з екрана.

Положення про Раду прокурорів України [Електрон. ресурс]: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів від 27.04.2017. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>. – Заголовок з екрана.

Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін. ; за ред. П. М. Каркача. Харків : Право, 2019. 500 с.

Бабкова В. С. Организационно-правовые проблемы контроля в прокурорской деятельности. – Х.: Легас, 2001. – 176 с.

Біленчук П. Д. Новітні тенденції інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів прокуратури / П. Д. Біленчук, О. Шульга // Вдосконалення діяльності прокуратури – шлях до реформування кримінальної юстиції: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 28 трав. 2010 р.). – Львів : Галиц. друкар, 2010. – С. 26-30.

Давиденко Л. Організація роботи міської (районної) прокуратури / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 3. – С. 128.

Давиденко Л. Службові обов'язки. Їх розподіл у міській (районній) прокуратурі / Л. Давиденко, П. Каркач // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 3. – С. 24-28.

Данілін С. В. Самоврядування прокурорів як засіб підтримання етичних засад їх діяльності / С. В. Данілін // Юрид. осінь 2013 р.: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (Харків, 14 листоп. 2013 р.) / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». – Харків: Право, 2013. – С. 378-380.

Іваницький С. О. Тенденції розбудови професійного самоврядування в системі прокуратури, судової влади та адвокатури / С. О. Іваницький // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2. – Т. 2. – 120-121.

Каркач П. М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач. – Харків: Право, 2013. – 336 с.

Костенко С. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: правовий статус та шляхи реформування: монографія. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. 241 с.

Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 4-те, змін. та допов. – Х. : Право, 2017. – 152 с.

Лапкін А. В. Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2015. – 680 с.

Литвак О. Проблеми впровадження Закону України “Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 року / О. Литвак, П. Шумський // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2015. – № 1. – С. 5-10.

Подкопаєв С. В. Організація та діяльність прокуратури в Україні: монографія. Харків: Право, 2020. 364 с.

Тема 12. Органи прокуратури в зарубіжних країнах

(к о л о к в і у м)

П л а н

1. Основні моделі прокуратур в світі.
2. Міжнародні стандарти щодо організації та функціонування прокуратури.
3. Основні завдання і місце органів прокуратури в зарубіжних країнах.
4. Сучасна зарубіжна стратегія вдосконалення організації прокуратури.
5. Загальна характеристика організації та функціонування органів прокуратури в країнах англо-саксонської та континентальної правової системи.
  - 5.1. Прокуратура Франції: загальна характеристика
  - 5.2. Прокуратура Німеччини: загальна характеристика
  - 5.3 Прокуратура Англії: загальна характеристика
6. Трансформація прокуратури в країнах пострадянського простору.

Список нормативно-правових актів та літератури

Керівні принципи, що стосуються ролі осіб, які здійснюють судове переслідування: Прийняті VIII Конгресом ООН з попередження злочинності та поведження з правопорушниками, Гавана, Куба, 27 серп. – 7 вересн. 1990 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 46-51.

Про роль державного обвинувачення в системі кримінального

правосуддя: Рекомендація R (2000) 19 Комітета Міністрів державам-членам Ради Європи, прийнята 6 жовт. 2000 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 52-60.

Про роль прокуратури в демократичному суспільстві, заснованому на верховенстві закону: Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи 1604 (2003), схвалена Постійним комітетом від імені Асамблеї 27 трав. 2003 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 61-63

Про роль прокуратури в демократичному суспільстві, заснованому на верховенстві закону: Відповідь Комітету Міністрів Ради Європи на Рекомендацію ПАРЄ 1604 (2003), прийнята на 870-й зустрічі заступників міністрів 2 квіт. 2004 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 64.

Про роль прокуратури поза системою кримінального правосуддя: Рекомендація CM/Res (2012) 11 Комітету міністрів державам-членам Ради Європи, прийнята 19 вер. 2012 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 65-69.

Європейські керівні принципи з етики і поведінки для прокурорів (Будапештські керівні принципи): прийняті на 6-й конф. ген. прокурорів країн Європи 31 трав. 2005 р., Будапешт) // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2014. – С. 70-73.

Стандарти професійної відповідальності, основні обов'язки і права прокурорів: прийняті Міжнародною Асоціацією Прокурорів (МАП) 23 квіт. 1999 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2013. – С. 74-78.

Подкопаєв С., Філоненко Г. Положення міжнародних документів про роль прокуратури поза кримінальною сферою. *Європейські перспективи*. 2012. № 4. Ч. 2. С. 73-77.

СПИСОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

ДО УСІХ ТЕМ:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про прокуратуру [Електрон. ресурс]: Закон України від 14.10.2014 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрана.
3. Про основні засади організації роботи в органах прокуратури України [Електронний ресурс] : наказ Генерального прокурора № 15 від 19.01.2017 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.
4. Про затвердження Положення про організацію роботи з кадрами в органах прокуратури України [Електрон. ресурс]: наказ Генерального прокурора України № 357 від 12.10.2016 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Заголовок з екрана.
5. Ківалов С. В. Проходження служби в органах прокуратури: адміністративно-правове регулювання: монографія / С. В. Ківалов, С. І. Нечипоренко ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Одеса : Фенікс, 2011. - 186 с.
6. Психологія діяльності прокурора: навч. посіб. / В.В. Кошинець, Р.І. Кирилюк, Л.Л. Радухівська, І.М. Бевзюк. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 188 с.
7. Устименко В. В. Підвищення професійної компетентності прокурора: моногр. / В.В. Устименко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 208 с.
8. Мичко М. І. Прокуратура в країнах світу: історія та сучасність: моногр. / М.І. Мичко, О.М. Толочко. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 832 с.

9. Кадрове забезпечення органів прокуратури України в умовах реформування: моногр. / І.М. Козьяков, О.М. Литвак, Н.В. Лісова та ін. – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 172 с.
10. Прокуратура України в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (19 травня 2016 року). – К.: Національна академія прокуратури України, 2016. – 334 с.
[http://naru.com.ua/wp-content/uploads/pdf/Materialy_Conferencii\(1\).pdf](http://naru.com.ua/wp-content/uploads/pdf/Materialy_Conferencii(1).pdf)
11. Каркач П. М. Організація роботи районної, міської прокуратури: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач. – Харків: Право, 2013. – 336 с.
12. Каркач П. М. Органи прокуратури України: навч.-метод. посіб. / П. М. Каркач, С. М. Іванов. – Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2007. – 360 с.
13. Каркач П. М. Функції прокуратури України [Текст] : навч. посіб. / П. М. Каркач ; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. - Харків : Право, 2015. – 248 с.
14. Лапкін А. В. Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2015. – 680 с.
15. Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 4-тє, змін. та допов. – Х. : Право, 2017. – 152 с.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота полягає в додатковому поглибленому опрацюванні студентами окремих питань навчальної дисципліни.

Студент повинен самостійно ознайомитись, критично осмислити та зробити висновки з рекомендованого наукового матеріалу.

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- пошук та вивчення додаткової нормативно-правової та наукової літератури;
- ознайомлення з сучасними поглядами на проблемні питання, що висвітлені в періодичних виданнях;
- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекцій.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ»

“Служба в органах прокуратури” є вибірковою навчальною дисципліною майнора «Прокуратура та кримінальна юстиція № 1», яка викладається кафедрою судовою та прокурорської діяльності (ауд. 29 ЦК) на II курсі бакалавріату для студентів Інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Моніторинг знань студентів з цієї дисципліни здійснюється шляхом поточного контролю (ПК) на лекціях, практичних заняттях та при проходженні поточних тестувань (на порталі НЕІК) протягом курсу практичних занять, за результатами яких виставляється залік.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів ПК – від 0 до 100 балів за навчальний курс. Залік виставляється, якщо студент набрав не менше **60 балів**.

Завданням ПК є перевірка розуміння та опанування навчального матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при відповіді на теоретичні питання та при вирішенні практичних завдань.

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів під час поточного контролю відображено в нижченаведеній таблиці.

Критеріями оцінювання знань та вмінь студентів протягом ПК є:

Вид активності	Зміст активності	Кількість видів	Кількість балів за вид	Всього (в балах)
Основні				
Присутність на лекціях	Ведення конспекту лекцій	16	1	16
Відповіді на заняттях	Розкриття питань плану, відповіді на додаткові запитання викладача	18	2	36
Поточне тестування	Проходження тестів після вивчення кожної теми програми курсу	5	1	5

Контрольне підсумкове тестування	Проходження тестів після вивчення матеріалу дисципліни	1	20	20
Додаткові				
Презентація	Доповідь (виступ на задану тему на практичному (семінарському) занятті) з презентацією за допомогою технічних засобів	1	5	5
	Виступ із доповіддю на конференції будь-якого рівня та (або) опублікування тез доповіді	1	10	10
Робота з науковою літературою	Анотування або рецензування наукових статей, монографій за темами курсу (до трьох статей або однієї монографії)	2	2,5 бала за статтю	5

Пояснення:

Мінімально необхідна кількість балів для отримання заліку– **60**.

Основні види активності є обов’язковими для всіх студентів.

Додаткові види активності дають можливість добрати бали (якщо це потребується) і відповідають індивідуальній роботі. Відведення на тези та виступи на конференції бали має стимулювати студентів до наукової роботи і дає їм можливість компенсувати бали, недоодержані за основні види активності. Додаткові види застосовуються як альтернативні за бажанням студента і за узгодженням з викладачем. Можливе обрання лише одного додаткового виду активності.

Написання й опублікування тез включає підготовку тез наукової доповіді та їх опублікування у збірнику певної студентської наукової конференції, а також виступ на ній (за можливості) з тематики, що входить до предмета навчальної дисципліни. Тема доповіді, за якою будуть написані тези,

обирається студентом за погодженням з викладачем (науковим керівником), який може допомогти з пошуком конференції. Одна публікація оцінюється у 10 балів.

Робота з науковою літературою полягає в ознайомленні студентів з додатковою науковою літературою за тематикою навчальної дисципліни, а також її у анотуванні або рецензуванні. Анотація або рецензія складається окремо на кожену статтю обсягом 1,5-2 сторінки, на монографію - 5 сторінок. Оцінюється із розрахунку 2,5 бали за кожену анотацію або рецензію, але не більше 5 балів за дві статті. Перелік статей або монографій визначається студентом за погодженням з викладачем.

Розробка презентації виражається в представленні за допомогою аудіовізуальних технічних засобів (ноутбук, проектор тощо) розробок студента з окремих питань або тем курсу. Поєднує елементи наукової доповіді та складання схем і таблиць. Одна презентація повинна містити не менше трьох елементів і оцінюється до 5 балів: за оригінальність, рівень технічної підтримки, повноту й змістовність викладеного матеріалу.

Підсумковий бал за результатами поточного контролю обчислюється під час останнього практичного заняття відповідного семестру.

Результати ПК знань своєчасно вносяться до журналу обліку роботи викладача та регулярно доводяться до відома академічної групи або особисто студенту за його запитом.

У разі невиконання завдань ПК з об'єктивних причин студенти мають право на ліквідацію заборгованості. Час та порядок складання визначаються кафедрою.

Навчальне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК
для самостійної роботи
та практичних занять
з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

“СЛУЖБА В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ”

**для студентів II курсу (бакалавр) Інституту прокуратури та кримінальної
юстиції**

У к л а д а ч і: МОСКВИЧ Лідія Миколаївна,
БОРОДІНА Ірина Валеріївна,
ЛАПКІН Андрій Васильович,
ТРАГНЮК Роман Романович

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК *Л.М. МОСКВИЧ*